

Hodnotenie a klasifikácia predmetu slovenský jazyk a literatúra

V predmete slovenský jazyk a literatúra je žiak hodnotený podľa Metodického pokynu MŠVV a Š SR č.21/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov stredných škôl.

Kritéria hodnotenia predmetu:

V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra. Predmetom klasifikácie v predmete slovenský jazyk a literatúra sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v súlade s požiadavkami stanovenými v učebných osnovách a vzdelávacích štandardoch v rámci jednotlivých zložiek predmetu: jazyková, slohová a literárna zložka.

Hodnotí sa:

- schopnosť získať, upraviť, spracovať, používať a prezentovať vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách,
- obsahová kvalita a jazyková správnosť odpovede, t. j. rozsah slovnej zásoby,
- gramatická správnosť,
- štylistická pôsobivosť,
- stupeň rečovej pohotovosti,
- v písomnom aj ústnom prejave má žiak preukázať komplexnosť ovládania jazyka, mieru tvorivosti a celkovú vzdelanosť a kultúrnosť v miere vychádzajúcej z učebných osnov a vzdelávacích štandardov.

Stupne klasifikácie pri jednotlivých formách skúšania:

Výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka sa klasifikujú:

Stupeň 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje spisovne správne, výstižne, kultivovane, gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch využíva logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, abstrakcia, zovšeobecnenie, porovnávanie, klasifikácia, indukcia a dedukcia, analógia a zároveň dokáže vecne a presvedčivo argumentovať, obhájiť svoj názor a kriticky hodnotiť. Používa a ovláda odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi uplatňuje logickú nadväznosť a komunikatívnu funkčnosť slov a viet. Číta plynule s porozumením, pričom pozná a rozlišuje texty, orientuje sa v nich, dokáže zaznamenať a vypísať základné údaje. Umelecký text analyzuje, hodnotí a porovnáva s inými umeleckými textami a interpretuje umelecký a vecný text. Pri následnej analýze a hodnotení umeleckého diela dokáže využívať nadobudnuté poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

Stupeň 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje spisovne správne, výstižne, kultivovane, takmer vždy gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou

(cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch využíva logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, abstrakcia, zovšeobecnenie, porovnávanie, klasifikácia, indukcia a dedukcia, analógia, zároveň vecne a s pomocou učiteľa argumentuje, obhajuje svoj názor a kriticky hodnotí. Používa a ovláda odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi primerane uplatňuje logickú nadväznosť a komunikatívnu funkčnosť slov a viet. Číta plynule s porozumením, pričom pozná a rozlišuje texty, orientuje sa v nich, takmer vždy dokáže zaznamenať a vypísať základné údaje. Umelecký text primerane analyzuje, hodnotí a porovnáva s inými umeleckými textami a interpretuje umelecký a vecný text. Pri následnej analýze a hodnotení umeleckého diela takmer vždy dokáže využívať nadobudnuté poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

Stupeň 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje vhodne a kultivovane, čiastočne gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Vo svojich prejavoch s pomocou učiteľa je schopný čiastočne využívať logicko-myšlienkové operácie, ako sú analýza a syntéza, porovnávanie. S pomocou učiteľa argumentuje, obhajuje svoj názor a hodnotí. Čiastočne používa odbornú jazykovú terminológiu. Pri samostatnej tvorbe rozličných druhov textov v ústnej a písomnej forme v súlade s funkčnými jazykovými štýlmi dochádza k čiastočnému porušeniu logickej nadväznosti a komunikatívnej funkčnosti slov a viet, v textoch sa objavujú štylistické a gramatické chyby. Žiak číta nesúvislo umelecké a odborné texty, s pomocou učiteľa sa v nich orientuje a vypisuje základné údaje. Interpretuje a porovnáva umelecký a vecný text, pričom čiastočne využíva poznatky z jednotlivých jazykových rovín, štylistiky a teórie a dejín literatúry.

Stupeň 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak sa vyjadruje čiastočne gramaticky správne v súlade s jazykovou normou a s funkciou (cieľom) jazykového prejavu a komunikatívnou situáciou, a to v hovorenej i písanej forme. Má obmedzenú slovnú zásobu a často používa nesprávne jazykové prostriedky. Odbornú jazykovú terminológiu používa iba čiastočne. S pomocou učiteľa v ústnej a písomnej forme tvorí jednoduché druhy textov, pričom dochádza k čiastočnému porušeniu logickej nadväznosti a komunikatívnej funkčnosti slov a viet, v textoch sa objavuje väčšie množstvo štylistických a gramatických chýb. Žiak číta pomaly, nesúvislo a s prestávkami, v umeleckých a vecných textoch sa orientuje a vypisuje základné údaje s pomocou učiteľa. Dokáže jednoducho interpretovať umelecký alebo vecný text, a to s pomocou učiteľa a odpovedá na jednoduché otázky súvisiace s prečítaným textom.

Stupeň 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak vo vyjadrovaní robí gramatické chyby. Má obmedzenú slovnú zásobu a často používa nesprávne jazykové prostriedky. Jednoduché druhy textov v ústnej i písomnej forme dokáže tvoriť iba s pomocou učiteľa. V ústnej alebo písomnej forme sa vyskytujú štylistické a gramatické chyby. Žiak číta pomaly, nesúvislo, s prestávkami a v umeleckých a vecných textoch sa orientuje iba s pomocou učiteľa. Dokáže jednoducho iba s pomocou učiteľa interpretovať umelecký alebo vecný text a veľmi jednoducho odpovedať na otázky súvisiace s prečítaným textom.

Získavanie podkladov pre hodnotenie a klasifikáciu a ich spracovanie

V predmete slovenský jazyk a literatúra je žiak preverovaný ústne a písomne.

Ústne skúšanie:

Pri ústnom skúšaní (samostatný ústny prejav, rozhovor s vyučujúcim, prezentácie) berieme do úvahy obsah a rozsah prejavu, plynulosť prejavu, rozsah a správnosť slovnej zásoby, dodržanie témy, poznanie súvislostí, analýzu a interpretáciu textu ukážky (ak je práca s textom súčasťou skúšania), argumentáciu, dodržanie spisovnej výslovnosti, logickosť odpovede. Každý žiak je v priebehu polroku ústne vyskúšaný min. 1x.

Písomné skúšanie:

Písomné skúšanie zahŕňa školské písomné slohové práce, diktát, testy z tematických celkov, písomné previerky, samostatné doma pripravené interpretácie umeleckých textov, projekty vychádzajúce z obsahového štandardu predmetu (2. ročník – tvorba vlastného časopisu; 3. ročník – odborná práca), domáce slohové práce.

Žiak dopredu pozná dátum a obsah písomnej previerky. Žiak je s kritériami hodnotenia oboznámený na úvodnej vyučovacej hodine.

Školské písomné slohové práce:

1. ročník: 2 (súkromný list, beletrizovaný životopis)
2. ročník: 2 (charakteristika osoby, umelecký opis)
3. ročník: 2 (výklad, úvaha)
4. ročník: 2 (rečnícky prejav, umelecké rozprávanie)

Hodnotenie kontrolnej slohovej práce je v súlade s Kritériami hodnotenia PFIČ MS. Práca je hodnotená v nasledujúcich oblastiach:

Hodnotená oblasť	Počet bodov
Vonkajšia forma práce:	0-4
Vnútoraná forma:	
obsah	0-4
kompozícia	0-4
jazyk	0-4
pravopis	0-4
štýl	0-4
Celkový dojem:	0-4

Celkové hodnotenie práce sa určí podľa počtu získaných bodov:

28 – 25 - výborný

24 – 21 - chválitebný

20 – 13 - dobrý

12 – 8 - dostatočný

7 – 0 - nedostatočný

Kontrolné diktáty: 1. – 4. ročník – 1 diktát za klasifikačné obdobie

Hodnotenie diktátu – žiaci budú hodnotení podľa počtu pravopisných chýb nasledovne:

0 – 1 - výborný

2 – 3 - chválitebný

4 – 6 - dobrý

7 – 9 - dostatočný

10 a viac - nedostatočný

Testy z tematických celkov: Žiak je povinný napísať všetky testy z tematických celkov dané vyučujúcim za klasifikačné obdobie. Ak v termíne písania testu nie je v škole, po dohode s vyučujúcim napíše test v inom termíne. Tematicky test musí byť zameraný na teoretickú aj praktickú oblasť daného tematického celku.

Testy sú hodnotené podľa nasledujúcej percentuálnej stupnice:

100 – 90% = výborný

89 – 75% = chválitebný

74 – 50% = dobrý

49 – 30 = dostatočný

29 – 0% = nedostatočný

Ostatné písomné projekty a interpretácie – hodnotené sú podľa konkrétnych kritérií, ktoré vyučujúci oznámi žiakom v čase zadania úlohy.

Celkové hodnotenie premetu:

Vyučujúci slovenského jazyka používa pri hodnotení a klasifikácii systém váženia známok, v ktorom sú hodnotené výkony zaradené do kategórií:

Váha	Kategória
2x	Školská písomná práca, kontrolný diktát, testy z tematických celkov
1x	Ústne a kratšie písomné odpovede, interpretácia umeleckých textov, projekty
0,5x	Domáce úlohy, aktivita na vyučovacej hodine, súťaže a iné aktivity

Spôsob určenia výsledného hodnotenia

Výsledná klasifikácia žiaka v predmete slovenský jazyk je vypočítaná ako vážený aritmetický priemer. Ten je orientačný a o výslednej známke rozhoduje vyučujúci!

Zapisovanie známok do internetovej žiackej knižky

- vyučujúci zapisuje priebežne jednotlivé známky do internetovej žiackej knižky a na konci klasifikačného obdobia zapíše výslednú známku,
- vytvorí v internetovej žiackej knižke jednotlivé kategórie úloh so zodpovedajúcou váhou, do ktorých bude priebežne zapisovať známky tak, aby žiak a rodič mal prehľad o jednotlivých známkach v príslušných kategóriách.

Podmienky klasifikácie

Učiteľ preveruje vedomosti žiaka ústne, písomne a prakticky. Žiak môže byť klasifikovaný, ak splní nasledujúce podmienky klasifikácie:

- má stanovený počet známok v predmete
- napíše všetky testy v danom polroku s váhou 2x určených vyučujúcim,
- odovzdá všetky práce (projekty, interpretácie, ...) a vypracuje príslušné úlohy zadané vyučujúcim v danom klasifikačnom období.

Hodnotí sa kvalita práce a študijné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého klasifikačného obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho zodpovednosť, snahu, iniciatívu, ochotu na sebe pracovať počas celého hodnoteného obdobia.

Práva žiaka

- Žiak má právo:
- požiadať o opravu jedného neúspešného tematického testu za klasifikačné obdobie,
- žiada o ňu neodkladne, hneď po oznámení výsledku pôvodného testu, do úvahy sa bude brať iba hodnotenie za opravný test
- byť informovaný o každej známke,
- na konzultáciu, ak nerozumie učivu alebo dlhodobejšie chýbal v škole.

Povinnosti žiaka

- systematicky sa pripravovať na vyučovacie hodiny (ak sa žiak nepripravil z vážnych dôvodov ospravedlní sa vyučujúcemu na začiatku vyučovacej hodiny),
- žiak je povinný mať do konca klasifikačného obdobia splnené všetky podmienky klasifikácie. Ak ich nesplní môže učiteľ podať návrh riaditeľovi školy na vykonanie komisionálnej skúšky. Hodnotenie a klasifikácia komisionálnej skúšky je konečná.

Komisionálna skúška

komisionálne skúšky vychádzajú z § 56 a § 57 zákona 245/2008 Z. z. a čl. 24 Metodického usmernenia č. 21/2011. Obsahom komisionálnej skúšky je celé učivo daného klasifikačného obdobia podľa platných učebných osnov. Skúška pozostáva z písomnej a ústnej časti. Písomná časť z testových úloh a ústna časť pozostáva z troch otázok pokrývajúcich učivo predmetu preberané v danom klasifikačnom období.

Mgr. Júlia Smoroňová

Vyučujúca predmetu slovenský jazyk a literatúra